

จับตาส่งออกสินค้าประมง หลังจีนยกเลิกแบนอาหารทะเลญี่ปุ่น

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ ติดตามสถานการณ์การค้าสินค้าประมงไทยที่สร้างรายได้จากการส่งออกไปทั่วโลก ในปีที่ผ่านมา สร้างรายได้เข้าประเทศกว่า 54,000 ล้านบาท และผู้ประกอบการไทยจับตาใกล้ชิด หลังจีนเตรียมยกเลิกคำสั่งห้ามนำเข้าอาหารทะเลญี่ปุ่น

นายพูนพงษ์ นัยนาภากรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (ผอ.สนค.) โฆษกกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่าจากการติดตามสถานการณ์การค้าสินค้าประมง (พิกัดศุลกากร 03) พบว่าเมื่อช่วงปลายเดือนพฤษภาคม 2568 ญี่ปุ่นได้บรรลุข้อตกลงกับจีน โดยคาดว่าอาหารทะเลจากญี่ปุ่นจะสามารถส่งออกไปตลาดจีนได้อีกครั้ง หลังจากจีนห้ามนำเข้าอาหารทะเลจากญี่ปุ่นเป็นเวลาเกือบ 2 ปี (นับตั้งแต่ปี 2565) โดยญี่ปุ่นต้องขึ้นทะเบียนโรงงานแปรรูปอาหารทะเลกับทางการจีน และสินค้าที่ส่งออกต้องมีใบรับรองเพื่อยืนยันว่าไม่มีการปนเปื้อนสารกัมมันตรังสี โดยในปี 2565 จีนนำเข้าสินค้าประมงจากญี่ปุ่นเป็นอันดับที่ 10 (มูลค่า 506.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วน 2.7% ของมูลค่าการนำเข้าของจีน) สำหรับสินค้าประมงที่จีนนำเข้าจากญี่ปุ่นมาก เช่น หอยสแกลลอป และปลา เป็นต้น

ทั้งนี้ ข้อมูลการค้าสินค้าประมง จาก Trademap.org พบว่า ในปี 2567 การส่งออกสินค้าประมงของโลก มีมูลค่า 136,804.03 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) นอร์เวย์ (สัดส่วน 11.3% ของมูลค่าการส่งออกของโลก) (2) จีน (7.6%) (3) เอกวาดอร์ (5.4%) (4) ชิลี (5.3%) และ (5) อินเดีย (4.5%) ขณะที่ไทยส่งออกเป็นอันดับ 24 ของโลก (1.1%) สำหรับประเทศที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) สหรัฐอเมริกา (สัดส่วน 15.3% ของมูลค่าการนำเข้าของโลก) (2) จีน (13%) (3) ญี่ปุ่น (6.9%) (4) สเปน (5.4%) และ (5) อิตาลี (4.7%) ขณะที่ไทยนำเข้าเป็นอันดับ 10 ของโลก (2.5%)

จีนเป็นตลาดใหญ่อันดับที่ 2 ของโลก มีสัดส่วน 13% ของมูลค่าการนำเข้าของโลก ในปี 2567 จีนนำเข้าสินค้าประมง 17,885.61 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนใหญ่นำเข้าจากเอกวาดอร์ (17.4% ของมูลค่าการนำเข้าของจีน) รัสเซีย (15.3%) แคนาดา (7.0%) เวียดนาม (6.6%) และอินเดีย (6.4%) โดยนำเข้าจากไทยเป็นอันดับที่ 11 (2.1%) คิดเป็นมูลค่า 380.96 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับการค้าสินค้าประมงของไทย ในปี 2567 ไทยส่งออกเป็นมูลค่า 1,544.96 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (54,171.21 ล้านบาท) ขยายตัว 1.29% จากปีก่อนหน้า ตลาดส่งออกสำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) จีน (23.5% ของมูลค่าการส่งออกของไทย) (2) ญี่ปุ่น (18.9%) (3) สหรัฐฯ (14.2%) (4) เกาหลีใต้ (5.6%) และ (5) อิตาลี (5.5%) โดยการส่งออกสินค้าประมงจากไทยไปจีน มีมูลค่า 363.49 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (12,717.60 ล้านบาท) หดตัว 2.1% จากปีก่อนหน้า สินค้าสำคัญที่ส่งออกไปจีน 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) กุ้ง (68.9% ของมูลค่าการส่งออกไปจีน) (2) สัตว์น้ำเปลือกแข็ง และโมลลัสก์ อื่น ๆ (14.3%) (3) ปลา (10.7%) (4) หมึก (4.2%) และ (5) แมงกะพรุน (1.5%)

สำหรับปี 2568 ช่วง 4 เดือนแรก (มกราคม - เมษายน) การส่งออกสินค้าประมงของไทย มีมูลค่า 464.06 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (15,654.61 ล้านบาท) หดตัว 10.55% จากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า ตลาดส่งออกสำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) จีน (22.67% ของมูลค่าการส่งออกของไทย) (2) ญี่ปุ่น (19.52%) (3) สหรัฐฯ (12.90%) (4) อิตาลี (7.44%) และ (5) เกาหลีใต้ (5.87%) โดยการส่งออกสินค้าประมงจากไทยไปจีนมีมูลค่า 105.23 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (3,549.13 ล้านบาท) หดตัว 20.1% จากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า

ผอ. สนค. กล่าวทิ้งท้ายว่า การส่งออกสินค้าประมงสร้างรายได้ให้ประเทศมาอย่างต่อเนื่อง การที่ญี่ปุ่นกลับมาส่งออกสินค้าประมงไปยังจีนได้ อาจส่งผลให้ส่วนแบ่งตลาดสินค้าประมงของไทยในจีนลดลง ดังนั้น ผู้ประกอบการไทยต้องปรับตัวและพัฒนากลยุทธ์ทางการค้า เพื่อรักษาตลาดเดิม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยควบคุมคุณภาพมาตรฐานสินค้าประมง การขยายตลาดไปยังตลาดที่มีศักยภาพอื่น ๆ เช่น สหรัฐฯ (ขยายตัว 5.09% ในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2568) แคนาดา (ขยายตัว 4.58%) สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (ขยายตัว 28.18%) กัมพูชา (ขยายตัว 9.9%) และฟิลิปปินส์ (ขยายตัว 8.49%) เป็นต้น รวมทั้งให้ความสำคัญในการแก้ไขประเด็นการทำประมงที่ผิดกฎหมาย การขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU Fishing) รวมถึงส่งเสริมการทำประมงที่ยั่งยืน (Sustainable Fishing) อันจะเป็นการยกระดับมาตรฐานการค้าและอุตสาหกรรมประมงของไทย

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
30 มิถุนายน 2568